

TIRPIKLIS 649

Parengimo data : 2004 12 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2007 10 05

1.CHEMIJOS PRODUKTO IR ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS

Produkto pavadinimas: **Tirpiklis 649**

Gamintojas: UAB " Savingė", Gedimino 42 , LT - 56126 Kaišiadorys.
Tel. (8~346) 600 11, 600 12.

2. PAVOJAUS IDENTIFIKACIJA

Gaisringumo pavojus Skystis degus. Garai su oru sudaro sprogy mišinį. Garai sunkesni už orą ir kaupiasi žemesnėse vietose. Užsidega nuo kibirkšties, atviros ugnies ir nuo įkaitusių paviršių.

Toksikologinis pavojus Kenkia sveikatai patekęs per kvėpavimo takus ir odą. Dirgina akis, odą, kvėpavimo takus bei centrinę nervų sistemą. Veikia kaip narkotikas.

Ekotoksikologinis pavojus Kenkia vandens gyvūnijai. Lengvesnis už vandenį ir kaupiasi paviršiuje. Vandenyje tirpsta nežymiai. Kelia pavojų paviršiniams vandenims.

3 . SUDĖTIS / INFORMACIJA APIE SUDĖTINES DALIS

Tai aromatinių angliavandenilių ir spirito mišinys.

Pavadinimas	EEC Nr.	EINECS Nr.	Kiekis %	Pavojingumo simboliai	Rizikos frazės (R)	Saugumo frazės (S)
Ksilolas	1330-20-7	215-535-7	50	Xn;Xi	10-20/21-38	(2)-25
Butilacetatas	123-86-4	204-651-1	30	-	10-66-67	(2)-25-45
N-butanolis	71-36-3	200-751-6	20	Xn;Xi	10-22-37/38-41-67	(2)-7/9-13-26-37/39-46

4. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

Pirmoji pagalba įkvėpus *Paveiktą žmogų išnešti iš pavojingos zonos į gerai vėdinamą patalpą ar gryną orą, saugoti nuo triukšmo ir sušalimo. Neprarusį sąmonės žmogų paguldyti pusiau sėdimoje padėtyje, prarusį sąmonę paguldyti ant šono ir išvalyti iš nosies bei burnos atsiradusias išskyras. Nutūkų kvėpavimui, atlikti dirbtinį kvėpavimą.*

Pirmoji pagalba prarijus *Tuoj pat po prarijimo provokuoti (sukelti) vėmimą. Nukentėjusiam sugirdyti 150 ml skysto parafino. Neduoti pieno, riebalų, alkoholio. Nukentėjusiam pradėjus vemti, užtikrinti, kad turinys nepakliūtų į kvėpavimo takus.*

Pirmoji pagalba patekus ant odos *Nusivilkti užterštus rūbus ir paveiktas vietas nuplauti vandeniu.*

Pirmoji pagalba patekus į akis *Patekus į akis, jas atvertas skalauti tekančiu vandeniu apie 15 minučių.*

Kiekvienu atveju nukentejusiajam užtikrinti gydytojo pagalbą.

TIRPIKLIS 649

Parengimo data : 2004 12 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2007 10 05

5. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

Tirpiklis 649 yra lengvesnis už vandenį ir jame netirpsta. Garai su oru sudaro sprogų mišinį. **Bendri reikalavimai** Pranešti priešgaisrinei tarnybai apie gaisrą. Pašalinti iš pavojingos zonos visus asmenis nedalyvaujančius avarijos likvidavime. Avarijos likvidavime turi dalyvauti tik asmenys apmokyti ir turintys specialią aprangą.

Gesinimo priemonės Anglies dioksidas, gesinimo milteliai, putos, vanduo.

Gesinimo ypatumai Mažą gaisrą gesinti milteliniais gesintuvais, smėliu arba sniegu; didelius gaisrus gesinti putomis arba išskleista vandens srove.

Dėmesio: gesinimui nenaudoti iš gaisravietės grįžtančio vandens.

Rezervuarus veikiamus ugnies arba karščio, šaldyti vandeniu iš saugaus atstumo ir stengtis pašalinti iš pavojaus zonos.

6. AVARIJOS METU TAIKYTINOS PRIEMONĖS

Skystis lengvai degus. Garai sunkesni už orą ir sudaro sprogų mišinį.

Bendri reikalavimai

Pranešti avarinėms tarnyboms apie įvykį. Pašalinti iš pavojingos zonos visus asmenis nedalyvaujančius avarijos likvidavime. Avarijos likvidavime turi dalyvauti tik asmenys apmokyti ir turintys specialią apsauginę aprangą.

Likvidavimo ypatumai – dėmesio: **susidaro sprogi zona.**

Pašalinti uždegimo priemones – atvirą ugnį, uždrausti rūkyti, naudoti kibirkščiuojančius įrankius, saugoti talpą nuo įkaitimo. Garus išsklaidyti išskleista vandens čiurkšle. Saugoti, kad skystis nepakliūtų į vandens šaltinius, bei kanalizaciją. Pažeistą pakuotę patalpinti į avarinę, arba skystį perpumpuoti į kitą talpą. Išsiliejus mažam kiekiui, užpilti smėliu, susemti ir supilti į specialią sandarią dėžę ir saugoti iki sunaikinimo.

7. TVARKYMAS IR SANDĖLIAVIMAS

Apsauga nuo apsinuodijimo Naudojant medžiagą nevalgyti, negerti, vengti kontakto su ja, laikytis asmeninės higienos, naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis, dirbti gerai vėdinamose patalpose.

Apsauga nuo gaisro ir sprogimo Pašalinti uždegimo židinius – nenaudoti atviros ugnies, nerūkyti, nenaudoti kibirkščiuojančių įrankių, įsielektrinančių rūbų, saugoti talpas nuo įkaitimo, naudoti priešsprogiminius elektros įrankius ir įrangą, naudoti vietinį įžeminimą.

Sandėliavimas Laikyti sertifikuotose, teisingai paženklintose, sandariose talpose. Patalpos turi būti gerai ventiliuojamos, elektros instaliacija išpildyta priešsprogiminiu variantu. Talpas saugoti nuo įkaitimo. Sandėliavimo vietose uždrausti rūkyti, naudoti atvirą ugnį, kibirkščiuojančius įrankius.

TIRPIKLIS 649

Parengimo data : 2004 12 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2007 10 05

8. POVEIKIO KONTROLĖ IR ASMENINĖ APSAUGA

Poveikio kontrolė

Didžiausia leistina ilgalaikė koncentracija darbo aplinkos ore – 125mg/m³.

Asmeninės apsaugos priemonės

Kvėpavimo takų: filtruojanti A markės dujokaukė.

Rankų: padengtos apsauginės pirštinės.

Akių: apsauginiai hermetiški akiniai.

Odos ir kūno: padengti darbiniai rūbai.

Higieniniai reikalavimai

Vengti garų bei kontakto su skysčiu. Nevalgyti ir nevartoti alkoholinių gėrimų darbo vietoje, po darbo plauti rankas su muilu, saugotis kad nepakliūtų skysčio ant rūbų, o apsipylius, tuoj pat juos nusivilkti.

9. FIZIKINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

Agregatinė būseną: skystis.

Spalva: bespalvis.

Kvapą: specifinis.

Kristalizacijos temperatūra: < - 95°C.

Distiliacijos temperatūra: 110,6°C.

Pliūpsnio temperatūra: ne mažiau 28°C.

Savaiminio užsiliepsnojimo temperatūra: 380°C.

Sprogimo ribos: 1,2 – 7,0 % tūrio.

Tankis prie 20°C temperatūros: 0,86g/cm³.

Tirpumas:

- vandenyje praktiškai netirpsta;

- tirpsta angliavandeniliuose, acetone, alkoholiuose, eteriuose, chloroforme, ledinėje acto rūgštyje.

10. STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

Stabilumas: Esant normaliai temperatūrai ir slėgiui skystis stabilus.

Reaktyvumas: Normaliose sąlygose nereaguoja su kitomis substancijomis.

Poveikis kitoms medžiagoms: metalo neveikia, suminkština ar ištirpdo kai kurias kietas medžiagas.

Sąlygos kurių reikia vengti: aukšta temperatūra.

Medžiagos kurių reikia vengti: stiprių oksidatorių.

TIRPIKLIS 649

Parengimo data : 2004 12 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2007 10 05

11. TOKSIKOLIGINĖ INFORMACIJA

Poveikis: dirginantis, depresinis centrinei nervų sistemai.

Patekimo į organizmą keliai: kvėpavimo takai, oda, virškinamasis traktas.

Staugaus apsinuodijimo požymiai:

Apsinuodijus per kvėpavimo takus, garai dirginančiai veikia kvėpavimo takus, akis, burnos gleivinę, gali atsirasti kosulys, galvos sukimas ir skausmas, girtumo pojūtis, mieguistumas, atminties sutrikimas, regėjimo sutrikimas, nervingumas, dusulys, vėmimas, širdies ritmo sutrikimas. Išskirtiniais atvejais sąmonės netekimas ir mirtis.

Apsinuodijus per virškinamąjį traktą, atsiranda mieguistumas, vėmimas, žarnyno raižymas, šokinis plaučių uždegimas, plaučių kraujavimas. *Garai* ir skystis sukelia odos paraudimą.

Lėtinio apsinuodijimo požymiai

Centrinės nervų sistemos sutrikimas, išliekantis po poveikio nutraukimo, lėtinis akių uždegimas, uoslės sutrikimas.

Toksinės dozės ir koncentracija bandomiesiems gyvūnams:

LC₅₀ žiurkėms 221 g/m³ (4h)

12. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

Produktas vandenyje tirpsta nežymiai, kenkia vandens gyvūnams.

Toksinės koncentracijos riba vandens gyvūnams:

- bakterijoms – *Pseudomonas putida* > 29 mg/l;
Escherichia coli 200 mg/l
- planktonui – *Scenedesmus quadricauda* > 400 mg/l;
Paramecium caudatum 60 mg/l;

Mirtina koncentracija žuvims

Lepomis macrochirus LC₅₀ /96h 24,0 mg/l,
Carassius auratus LC₅₀ /96h 22,8 mg/l,
Pimephales promelas LC₅₀ /96h 38,1,0 mg/l,
vėžiagyviams – *Daphnia magna* (EC₅₀ /48h) 313 mg/l

13. ATLIEKŲ TVARKYMAS

Atlieku naikinimas: kontroliuojamas sudeginimas.

Pakuotės naikinimas: sutinkamai su nustatytais naikinimo taisyklėmis. Daugkartinės pakuotės gali būti naudojamos iki susidėvėjimo.

14. TRANSPORTAVIMAS

Medžiagos indentifikavimo numeris (UN): 1263

Produkto pavadinimas: Tirpiklis 649

Pavojingumo klasė: 3

Transporto klasifikavimas:

sausumos transportas: RID: kl.3, Im. 301, p.3b

ADR: kl.3, Im 2301, p.3b

jūros transportas: kl. 3.2, IMDG kodas – str. 3285

TIRPIKLIS 649

Parengimo data : 2004 12 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2007 10 05

15. TEISINĖ INFORMACIJA

Teisės norminiai aktai, reglamentuojantys preparato klasifikaciją, ženklimą, ribines vertes darbo aplinkoje:

- EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1907/2006 2006 m. gruodžio 18 d. dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/796/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (Europos Sąjungos oficialus leidinys, Nr. L 396, 2006-12-30, klaidų pataisymas – Nr. L 136/3, 2007 05 29).
- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarka. [Patvirtinta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/42, aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 345/313 redakcija (Žin., 2002, Nr. 81-3501). Pakeitimai, patvirtinti aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 411/V-460 (Žin., 2003, Nr. 81 (1)-3703); 2005 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. D1-453/V-714 (žin., 2005, Nr. 115-4196); 2007 m. vasario 13 D. įsakymu Nr. D1-83/V-92 (žin., 2007, Nr. 22-849)].
- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų pakuotės reikalavimų bei pakavimo tvarka. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. 599, Žin., 2002, Nr. 115-5161).
- Atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 722, Žin.,2004, Nr. 68-2381).
- Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, žin., 2002 Nr. 68-2381).
- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 1998 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 77, Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR)
- LST EN ISO 11683:2002 Pakuotė. Liestinės pavojaus žymės. Reikalavimai.

Informacija, nurodyta cheminės medžiagos preparato pakuotės (taros) etiketėje.

Vienkartinių pakuočių žymėjimas

Įspėjamieji ženklai:

Xn – kenksminga.

Rizikos frazės:

- R10 Degi.
- R20/21/22 Kenksminga įkvėpus, susilietus su oda ir prarijus.
- R37/38 Dirgina kvėpavimo takus ir odą.
- R41 Gali smarkiai pažeisti akis.
- R66 Pakartotinas poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjamą.
- R67 Garai gali sukelti mieguistumą ir galvos svaigimą.

Saugos frazės:

- S2 Saugoti nuo vaikų.
- S7/9 Pakuotę laikyti sandariai uždarytą gerai vėdinamoje vietoje.
- S26 Patekus į akis, nedelsiant gerai praplauti vandeniu ir kreiptis į gydytoją.
- S35 Atliekos ir pakuotė turi būti saugiai pašalintos.
- S37/39 Mūvėti tinkamas pirštines ir naudoti akių (veido) apsaugos priemones.
- S46 Prarijus nedelsiant kreiptis į gydytoją ir parodyti šią pakuotę arba etiketę

TIRPIKLIS 649

Parengimo data : 2004 12 01

Paskutinio peržiūrėjimo data 2007 10 05

16. KITA INFORMACIJA

Transporto ženklavimas

- Užrašas: UN 1263
- Įspėjamasis lipdukas: nr. 3

Pavojingumo simboliai ir skaitmeniniai ženklai, nurodyti 3 skyriuje:

Xn – Kenksminga; **Xi** – Dirginanti

R10 Degi.

R20/21/22 Kenksminga įkvėpus, susilietus su oda ir prarijus.

R37/38 Dirgina kvėpavimo takus ir odą.

R41 Gali smarkiai pažeisti akis.

R66 Pakartotinas poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjamą.

R67 Garai gali sukelti mieguistumą ir galvos svaigimą.

Informacija pateikta šioje kortelėje, negali būti naudojama kitiems panašiams produktams.
Duomenys pateikti kortelėje skirti saugiam produkto vartojimui, transportavimui bei saugojimui.

SDL taisymus atliko : Lina Kazlauskaitė kokybe@savinge.lt